

Stop Wapenhandel

Anna Spenglerstraat 71 – 1054 NH Amsterdam – www.stopwapenhandel.org – IBAN NL11TRIO0390407380

Beleggingen pensioenfondsen in Airbus

Mark Akkerman – april 2016

Airbus, het op één na grootste wapenbedrijf van Europa, is voor investeerders een financieel goede belegging. Het uitgekeerde dividend is de afgelopen jaren alleen maar gestegen.¹ Airbus behaalt die winsten onder andere door grootschalige wapenleveringen aan landen in het Midden-Oosten - waar oorlog en repressie de dienst uitmaken -, door de productie van raketten voor de Franse kernwapenmacht en door de verkoop van grensbewakingsmaterieel om vluchtelingen buiten Fort Europa te houden.

Wie wil daar nou geld mee verdienen? Onder meer een aantal pensioenfondsen, zo blijkt uit onderzoek van Stop Wapenhandel naar beleggingen van de vijftig grootste pensioenfondsen.² Veel mensen echter niet. Onderzoek in opdracht van dagblad Trouw toonde vorig jaar aan dat liefst 85% van de ondervraagden niet wil dat hun pensioenfonds in de wapenindustrie belegt, zelfs wanneer dit een lager rendement zou betekenen.³

Verantwoord beleggen?

Pensioenfondsen behoren tot de belangrijkste Nederlandse investeerders. De aanzienlijke vermogens worden onder meer in aandelen van bedrijven belegd. Het behalen van een goed rendement, en het daarmee zeker stellen van het uitbetalen van pensioenen van deelnemers, staat daarbij voorop. De afgelopen jaren is het besef gegroeid dat ook andere overwegingen een rol zouden moeten spelen in de keuze van waarin belegd wordt.

Pensioenfondsen kiezen ervoor een beleid van 'Maatschappelijk Verantwoord Beleggen' vorm te geven. Soms is dit weinig meer dan een wassen neus, dat alleen het op grond van een wettelijk verbod niet beleggen in landmijnen en clustermunition behelst. Andere pensioenfondsen zetten serieuzere stappen.

Airbus uitgesloten

Zo hebben veel pensioenfondsen ervoor gekozen bedrijven die betrokken zijn bij ontwikkeling, productie en/of onderhoud van kernwapens van de aandelenportefeuille uit te sluiten. In de praktijk betekent dit dat Airbus expliciet uitgesloten wordt door een redelijk aantal pensioenfondsen, waaronder grote spelers als PFZW en het Spoorwegpensioenfonds. Het Bedrijfstakpensioenfonds Schilders sluit Airbus uit wegens activiteiten in Syrië en Libië.

Niet alle pensioenfondsen die bepaalde categorieën beleggingen uitsluiten publiceren ook lijsten met uitgesloten bedrijven. Wegens het uitsluiten van kernwapens mag er echter vanuit gegaan worden dat ook andere pensioenfondsen geen aandelen in Airbus in de portefeuille hebben.

1 <http://www.airbusgroup.com/int/en/investors-shareholders/Share-information.html>

2 Onderzoek op basis van informatie op eigen websites pensioenfondsen

3 Trouw, Schoon pensioen, ook als dat lager is, 1 juni 2015

Airbus expliciet uitgesloten: PFZW, Pensioenfondsen ING, Spoorwegpensioenfondsen, Pensioenfondsen PostNL, Pensioenfondsen KPN, Pensioenfondsen Horeca & Catering, Pensioenfondsen Akzo Nobel, Bedrijfstakpensioenfondsen Schilders, Pensioenfondsen PNO Media, Pensioenfondsen Architectenbureaus, Pensioenfondsen Openbaar Vervoer, Pensioenfondsen SNS Reaal, Pensioenfondsen Tandartsen

Geen belegging in Airbus: Pensioenfondsen Unilever 'Progress'

Kernwapens uitgesloten: Philips Pensioenfondsen, Bedrijfspensioenfondsen Landbouw, Pensioenfondsen Wonen, Pensioenfondsen DSM, Pensioenfondsen Achmea, Bedrijfstakpensioenfondsen Schoonmaak

Beleggen in Airbus

Andere pensioenfondsen zien echter geen enkel probleem in het blijven beleggen in Airbus. Betrokkenheid bij kernwapens wordt niet als een obstakel gezien, dat zou immers juridisch niet verboden zijn. Ook de andere controversiële praktijken van het bedrijf vormen blijkbaar geen aanleiding de handen ervan af te trekken.

ABP spant de kroon, met 95 miljoen euro aan aandelen in Airbus. Ook drie van de vier andere in omvang grootste pensioenfondsen (PME, PMT en BPF Bouw) hebben Airbus in de beleggingsportefeuille, net als een aantal kleinere pensioenfondsen. Enkele pensioenfondsen publiceren ook de waarde van het aandelenpakket.

Beleggingen in Airbus: ABP (95 miljoen euro), PME, BPF Bouw (10,7 miljoen euro), PMT, Pensioenfondsen Grafische Bedrijven (10,4 miljoen euro), Pensioenfondsen Vervoer, Pensioenfondsen Woningcorporaties (1,8 miljoen euro), Pensioenfondsen Medisch Specialisten, Bedrijfstakpensioenfondsen Koopvaardij, Heineken Pensioenfondsen

Transparantie

Wanneer een pensioenfonds hierboven niet vermeld is, heeft het geen gegevens over beleggingen in individuele bedrijven gepubliceerd. Zulke gebrekkige transparantie ontnemt deelnemers aan een fonds, die niet kunnen kiezen bij welk pensioenfonds zij zich aansluiten, en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid controle uit te oefenen op de beleggingspraktijken en de verantwoordelijken daar zo nodig op aan te spreken.

Beleggingen onbekend: Shell Pensioenfondsen, Pensioenfondsen ABN Amro, Pensioenfondsen Detailhandel, Pensioenfondsen Hoogovens, Pensioenfondsen Huisartsen, Pensioenfondsen Vliegend Personeel KLM, Algemeen Pensioenfondsen KLM, Pensioenfondsen Werk en (re)Integratie, Pensioenfondsen UWV, Pensioenfondsen IBM Nederland, Bedrijfstakpensioenfondsen Zorgverzekeraars, Pensioenfondsen Ahold, Bedrijfstakpensioenfondsen Bakkersbedrijf, Pensioenfondsen TNO, Pensioenfondsen Exxonmobil Nederland 'Protector', Pensioenfondsen Fysiotherapeuten, Bedrijfstakpensioenfondsen Levensmiddelenbedrijf, Bedrijfstakpensioenfondsen Meubelindustrie, Pensioenfondsen Delta Lloyd

Investeren in wapenbedrijven draagt niets bij aan het stimuleren van vrede en veiligheid. Een werkelijk maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid vraagt meer van pensioenfondsen dan zich enkel aan de wet houden. Deelnemers willen ook dat pensioenfondsen hierin forse stappen zetten. Druk van hen, maar ook breder maatschappelijk, blijft hard nodig om pensioenfondsen te bewegen uit controversiële bedrijven, zoals Airbus, te stappen.